

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 800
Letna naročnina L. 1.500
Letna inozemstvo L. 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XIII. - Štev. 4 (624)

Gorica - četrtek 26. januarja 1961 - Trst

Posamezna številka L 30

Tisk - velesila, ki preobrača svet

Človeški razum je nekaj velikega, ravno tako beseda, ki je zunanjí izraz naše umne narave, odmev naše notranjosti. Z besedo sega človek v svet, med druge. Vsaka beseda je srečanje z bližnjim, je žila, ki se po njem pretaka bogastvo resnice, lepote in dobrote od enega do drugega, iz roda v rod. Po besedi smo prešli veliki del tega, kar nosimo v sebi... A tudi ta veliki dar more človek zlorabljati. Tedaj more postati beseda strašno orodje zla, krivice, laži, sovraštva, zmot za poedince in za skupnost.

Toda samo izgovorjena beseda bi ne imela takšnega obsega in vpliva, kot ga ima, ako bi ne imel človek čudovite zmognosti, da izlije svoje besede v črke ter jih tako ohranja in oživilja pred bralcem. Koliko duhovnega bogastva bi ostalo skritega, toda tudi koliko zmot bi bilo prihranjenih, če bi pisanih besed ne bilo!

Toda šele z iznajdbo premakljivih črk je prišla pisana beseda do polne veljave.

O velikih iznajdbah vemo, kako so z odločujočo silo posegle v razvoj človeškega življenja in spreminjale svetu njegovo lice. Pomislite, kako je v zadnjem stoletju vplivala na razvoj človeštva elektrika! — Kakšen neizmeren pomen in vpliv žla ima in ga bo še bolj imela v bodočnosti atomska energija. Podobno je posegel v človeško zgodovino na prelomu med srednjim in novim vekom tudi tisk, ki ga je izumil Guttenberg. Tisk je danes velesila, še večja velesila kot denar. Tisk je resnični gospodar moderne sveta in denarju, če hoče še gospodariti nad ljudmi, ne preostaja druga pot, kot da podkupi tisk. Vsakdo izmed nas, če le dobro pogleda vase, bo moral priznati, da bi bil drugačen, da bi drugače mislil in se vedel, ako bi ne bral te ali one knjige, revije ali časopisa.

Lahko mirno rečemo, da tisk preobrača svet in s svojim vplivom usmerja človeka.

Kako naj bi torej zavedni katoliki, katerim je vera ne »osebno čustvo«, ampak predvsem nadnaravno gledanje, ki zajame celotno človeško življenje v vseh njegovih izrazih, stali ob strani in brezbržno pustili, naj drugi obravnavajo življenjska, verska in moralna vprašanja posameznih in skupnosti brez pravičnega duhovnega vrednotenja, ali celo namerno zmoti?

Katoliški časopis, revija, knjiga niso v današnjem svetu le nekaj dobrega, ampak nekaj nujnega, če hočemo ohraniti vero. Zahteva se »navzočnost« in »pričevanje« katoliškega tiska spričo nešteti vprašanj, ki jih postavlja zapleteno življenje današnjih dni, da jih pravilno tolmači. Zahteva se »pričevanje« katoliškega tiska, ki zna povedati pravo besedo, ki ne sledi muham javnega mnenja, ampak ljudi usmerja k pravi ciljem. Služba resnice zahteva tudi izpodbijanje laži, ki človeka zapeljejo na stranpoti. Vendar naj izpodbija zmote s spoštovanjem in krščanskim razumevanjem do širitelj zmot.

Pa še nekaj zaradi česar je katoliški tisk nujno aktualen v današnjih dneh. Ena izmed prvih dolžnosti vsakega kristjana je verska in socialna vzgoja. Nuditi to vzgojo je naloga škofov in duhovnikov v cerkvi. Toda živa beseda duhovnikova doseže dejansko le malo ljudi. Vzrokov za to je več; glavni se mi zdi, je pa razgibanost moderne življenja. Tisk je zato še najmočnejše sredstvo, da se božja beseda v sredino družinskega življenja.

Za nas, zamejske Slovence, je katoliški tisk še nujnejši. Edini smo izmed bratov, ki še imamo svoboden katoliški tisk. Vse, kar se tiska v matični državi, če že ni naperjeno proti veri in verskemu mišljenju in življenju — kar pa na žalost poveličini je — gre mimo, kakor da krščanstva nikdar ni bilo med našim narodom. Se to, kar je ostalo katoličanom, je tako okrnjeno, da je skoraj brez pomena.

Pa tudi v zamejstvu smo obkroženi od protiverskega tiska, ki se tiska v našem

lepem jeziku. Če kdo redno prebira tak tisk, lahko mirno rečemo, da ni več po mišljenju kristjan, tudi če je kdaj bil.

Iz vsega, kar sem povedal sledi, da je vsak katoličan, ki mu je še pri srcu krščansko prepričanje, dolžan seči po katoliškem tisku in ga podpirati. Saj vemo, da se katoliški tisk vzdržuje le z žrtvijo zavednih katoličanov.

Torej beri in podpiraj!

66 dni pod morjem

Ameriška atomska podmornica »George Washington« se je po 66 dnevih podmorske plovbe vrnila v New London. Podmornici je poveljeval komandant Osborn, ki je izjavil, da je atomska podmornica preplula nad 10.000 milj, ne da bi prišla kdaj na površino. Na podmornici je bilo 16 raket »Polaris« vedno pripravljenih na izstrelitev.

Milovan Djilas na svobodi

Prejšnji teden in sicer v četrtek popoldne se je po vsem svetu bliskovito razširila novica, da so jugoslovanske oblasti sklenile izpustiti na svobodo Milovana Djilasa, bivšega komunističnega prvaka, ki je zaradi svoje odkritosrčne kritike komunističnega sistema v knjigi »Novi razred« padel v nemilost in bil obsojen na sedem let težke ječe. — In res že naslednji dan so ga lahko Beograjčani videli sprehajati se po mestu z visoko dvignjeno glavo in zavestnim zadoščenjem človeka, ki ni storil nič drugega kot svojo moralno dolžnost, s tem da je razkrinkal izkoriščevalstvo komunizma, kjer je na oblasti. Toda nihče se mu ni upal približati, razen zahodnih časnikarjev, in mu stisniti roko, čeprav bi mu tri četrtine Beograjčanov želelo izkazati to priznanje. Kot so zahodni časopisi poročali, so po vseh kavarnah prestolnice o drugem ni govorilo kot o njem in se je tudi mnogo čaš izpilo na njegov račun.

Kot znano so Milovana Djilasa trikrat obsodili zaradi njegovih kritik novega gospodvalnega razreda komunističnih funkcionarjev. Prvič so ga obsodili na eno leto in pol zapora pogojno; moral se je umakniti iz političnega življenja. Drugič pa je prišel pred komunistične sodnike leta 1956 po madžarski revoluciji, ker si je upal kritizirati zadržanje jugoslovanske vlade napram sovjetskemu napadu na Madžarsko. Obsodili so ga na tri leta trde ječe. — Toda že po nekaj mesecih so ga ponovno spravili pred sodišče zaradi njegove knjige »Novi razred«, ki je izšla na zahodu. In tako so ga v jeseni leta 1957 na procesu za zaprtimi vrati v Sremski Mitrovici obsodili zaradi njegovih idej na drugih sedem let trde ječe. Od tedaj ga nihče ni več videl, razen njegove žene, ki ga je smela obiskati enkrat na mesec.

Zakaj so Djilasa spustili na svobodo? Pravijo, da so ga izpustili potem ko je podpisal izjavo, da prizna svoje »napake« in da jih ne bo več ponavljal. Toda sam je izjavil, da v bistvu ni spremenil svojih idej; verjetno pa je, da se je moral obvezati, da se ne bo več pečal s politiko in dajal kakih javnih izjav, neprijetnih za jugoslovanski režim.

Osvoboditev Milovana Djilasa skušajo razlagati na več načinov.

Ob Kennedyjevem nastopu v Beli hiši

John Fitzgerald Kennedy je od minulega petka novi predsednik Združenih držav Amerike, 34-eti v zgodovini ZDA, najmlajši po starosti (43 let) ter prvi katoliške vere. Prenos oblasti se je izvršil v petek opoldne po krajevem ameriškem času v ameriški prestolnici Washingtonu, kjer so se že cele tedne pripravljali na ta slovesen trenutek, ki v duhu spet združi vse Amerikance ne glede na njihovo pripadnost republikanski ali demokratični stranki. Še posebno obeležje in pomen pa ustoličenje novega svobodno izbranega predsednika predstavlja v naši dobi, ko miren in demokratičen prenos državne oblasti od ene na drugo stranko postaja ved-

no bolj izjema. To dejstvo je poudaril sam Kennedy v nastopnem govoru ko je dejal: »Danes ne slavimo zmage ene stranke, ampak zmago svobode«.

Predaja oblasti se je izvršila zelo slovesno. Na častnem odru so se zbrali vsi najvišji predstavniki ameriškega javnega življenja od politikov do pesnikov in umetnikov ter vsi člani vrhovnega državnega sodišča. Prisotni so bili odhajajoči predsednik Eisenhower ter Kennedyjev tekmeč Nixon, bivši predsednik Truman, gospa Roosevelt in drugi njegovi prijatelji in politični nasprotniki. Vsi so se strnili okrog novega predsednika kot predstavnika narodne enotnosti.

Najprej je Kennedy slovesno prisegel pred predsednikom Vrhovnega sodišča, da bo zvesto čval in spoštoval državno ustavo, nakar je imel otvoritveni govor. Nato se je pričela veličastna vojaška parada vzdolž Pennsilvanijske Avenije, kateri je kljub mrzlemu vremenu prisostvovalo okrog milijon ljudi, ki niso mogli prikriti svojega navdušenja nad mladim in simpatičnim predsednikom.

Sprejemi in poslovljni obiski so se nadaljevali skozi celo popoldne. Posebno prisrčno je bilo slovo z Eisenhowerjem in Nixonom. Naj omenimo še, da se je Kennedy v jutranjih urah udeležil sv. maše, predno se je podal k slovesnostim v Belo hišo.

Velicestni plesi in večerje so ti isti dan zaključili praznik.

Poziv vsem narodom za mir

Bolj kot te zunanje slovesnosti, je po vsem svetu nepričakovano

ugodno odjeknil poziv novega predsednika vsem narodom in državljanom, naj sodelujejo z njim pri iskanju miru, obrambi pred nasilstvom, odpravljanju revščine in vojn.

Potem ko je spomnil, s kakšnim strahovitim orožjem razpolaga da nes človek, je dejal, kako se moramo še bolj zavedati, da človeške pravice ne izvirajo iz milosrčnosti države, ampak od Boga. Zato naj se tako prijatelji kot nasprotniki zavedajo, da sedanja ameriška generacija, ki se je prekalila v drugi svetovni vojni in ki sedaj prevzema vodstvo države v svoje roke, ne bo dopustila, da se te človeške pravice teptajo. »Naj vedo vsi — je dejal dobesedno Kennedy — da se bomo borili za vsako ceno in prenesli kakršnekoli žrtve in izkušnje, da bomo podprli vsakega prijatelja ter se uprli vsakemu nasprotniku za obrambo in zmago svobode.

Tistim novim državam, ki vstopajo skupnost svobodnih narodov dajem častno zagotovilo, da ne bomo dopustili, da bi kolonialno gospodstvo nadomestilo kakšno novo tiranstvo.

Tistim, ki jih tare večna revščina, obljubljam našo pomoč, dokler je bodo potrebni, ne zaradi tega, ker tako delajo komunisti ali pa da bi se potegovali za njihove glasove, ampak ker tako zahteva pravičnost. Če naša družba ne more pomagati revnim, ki so številni, ne bo mogla rešiti niti bogatih, ki jih je malo.«

Govorec o Latinski Ameriki je dejal, da jih bodo ZDA branile pred vsakim napadom, ter potrdil veljavnost Monroejeve doktrine s tem, da je izrazil zaupanje v Organizacijo združenih narodov (OZN).

V nadaljevanju svojega govora je Kennedy pozval tiste države, »ki bi utegnile postati naše sovravnice« (t. j. komunistične države), naj se mu pridružijo pri iskanju miru, predno bi temne uničevalne sile, ki jih je sprostila znanost hote ali po naključju, uničile človeštvo. Naj zato obe strani stavita svoje konkretne predloge za nadzorstvo nad vsem orožjem. Namesto tekme v oboroževanju, naj obe strani sodelujeta pri odkrivanju vesoljstva, odpravljanju boleznih in revščine.

»Obe strani naj iščeta skupne točke, namesto da poudarjata tiste, ki ju razdvaja. Kajti kakor se ne smemo pogajati iz strahu, tako se tudi ne smemo bati pogajanj.«

To je v bistvu vsebina govora, ki ga je ob ustoličenju imel Kennedy. Do vseh, prijateljev in neprijateljev, bogatih in revnih, zavznikov in nevtralecev se je obrnil, naj po svojih močeh delajo za boljše razumevanje in soglasje med velesilami in narodi.

Kot rečeno, je govor ameriškega predsednika žel odobravanje po vsem svetu, ker je povsem zadovoljil splošna pričakovanja. Čeprav ni pričakovati kakšnih revolucionarnih sprememb v ameriški politiki, vendar pa po starosti, priljubljenosti ter prvih političnih smernicah kaže, da se z njim pričinja novo obdobje ameriške politike, predvsem zunanje.

Čestitke Kennedyju ob ustoličenju je poslal tudi Hruščev, ki je izrazil željo po boljših sovjetsko-ameriških odnosih.

★ TELEGRAMI ★

BRUSELJ: V Belgiji so se delavci po enomesecni stavki vrnili vsi zopet na delo. Stavke so stale belgijsko gospodarstvo okrog 9 milijard frankov. Zakon o varčevanju, zaradi katerega so stavke začele, bo po zbornici izglasoval tudi senat. Govori se, da bodo istočasno tudi razpisali nove volitve.

KONGO: Bivšega ministrskega predsednika Lumumbo so iz zapora v Thysvillu premestili v Elizabethville v Katangi. Zaradi tega so njegovi pristaši v Stanleyvillu spet začeli zapirati Evropejce. Bivšega ministrskega predsednika so katanške oblasti zelo surovo sprejele, zaradi česar je tudi Hamarskjöld protestiral pri osrednjih oblasteh. — Komisija ZN za spravo v Kongu je začela s posvetovanji z različnimi kongoškimi voditelji. Položaj se v deželi vedno bolj zapleta.

BONN: V Bonnu so se obnovila pogajanja med Zahodno Nemčijo in ZDA o nemškem prispevku za vzdrževanje zavezniških sil v Evropi ter za pomoč nerazvitim deželam. — V jeseni so se podobna pogajanja zaključila brezuspešno; sedaj pa zgleda, da se bodo Nemci vendarle malo vdali.

LONDON: Naslednik cantenburškega nadškofa Fisherja, ki je napovedal zaradi starosti svoj odstop, bo sedaj nadškof iz Yorka dr. Artur Ramsey. Izjavil je, da bo nadaljeval prizadevanja svojega prednika za zблиžanje med vsemi krščanskimi cerkvami.

MILAN: Za novega milanskega župana je bil izvoljen socialni demokrat Cassinis. Zanj so glasovali demokristjani, so-

cialni demokrati, republikanci in Nenijevi socialisti. Proti pa liberalci, komunisti, fašisti in monarhisti. To je prvi sredinsko-levičarski občinski odbor v Italiji. Liberalci so mu napovedali neizprosno boj in zagrozili tudi z odtegnitvijo podpore Fanfanijevi vladi.

Britanska kraljica v Indiji

Britanska kraljica Elizabeta in princ Filip sta na svojem šesttedenskem potovanju po Indiji, Pakistanu in Iranu, v soboto 21. januarja prispela v Novo Delhi, prvi cilj njunega potovanja. Sprejeli so ju z 21. topovskimi streli. Na letališču so ju čakali indijski predsednik Rajendra Prasad, podpredsednik Radhakrishnan in prvi minister Nehru. Predsednik Prasad je v svojem pozdravnem govoru poudaril, kako isti cilji vežejo Indijo in Veliko Britanijo. Kraljica pa je od svoje strani omenila, da je njen obisk prijateljstva Velike Britanije do nekdanjih britanskih kolonij.

Nad dva milijona oseb je navdušeno pozdravljalo kraljico Elizabeto in princa Filipa na 20 kilometrski poti do indijske prestolnice. Tik pred prestolnico jima je prišlo naproti 60 konjenikov predsednikove častne straže, ter ju spremilo do predsednikove palače, kjer bosta za časa svojega bivanja v Indiji stanovala.

Važnejši dogodki:

25. Jan. - Druga obletnica napovedi II. vaticanskega cerkvenega zbora.

25. Jan. - Spomln spreobrnjenja sv. Pavla in začetek 1900 letnice prihoda sv. Pavla v Rim.

Krščanski nauk

DOBRI BOG IN HUDO TRPLJENJE

Ce pa je Bog tako dober in poln ljubezni, zakaj pusti trpljenje na svetu? — Izraelcem je Bog obljubil ves blagoslov, ako ga bodo ubogali, a zagrozil jim je tudi zelo hude kazni, ako bodo začeli moliti malike in delati vse hudobije poganov. Ker noben opomin prerokov ni nič zalegel, je Bog pripustil strašno trpljenje nad hudobne sinove. Babilonski kralj Nabuhodonozor je pridrl s svojo vojsko v njih deželo, zavzel Jeruzalem, oplenil in podrhl tempelj, prebivalce pa je odgnal kot sužnje v Babilon. Tam so trpeli, a so se tudi zavedli svoje krivde, in vera v pravega Boga se jim je utrčila, upanje na Odrašenika poživilo in vsi dobri so se v molitvah zatekli k Bogu za pomoč. Istočasno pa so zvedeli novico o pravem Bogu tudi poganski Babilonci. Tako je postala kazen Izraelcev v blagoslov Izraelcem in poganom. Spokorjeni Izraelci so se po 70 letih smeli vrniti v svojo domačo deželo, med Babilonci pa se je razvedela resnica o pravem, živem Bogu.

Božje razodetje nam priča, da Bog trpljenja in smrti ni hotel ko je ustvaril svet; vsega gorja je kriv le greh. Naše življenje je le preizkušnja. Prostovoljno se moramo odločiti za dobro, kamor nas vabi Bog, in se moramo ogibati hudega, pred katerim nas Bog svari. Ker pa Boga ne vidimo, se zgodi, da svojo prostost zlorabimo in se božji volji upremo, dasi nam daje Bog milosti, da bi skušnjave premagali.

Da, Bog pripusti tudi greh. Grehu navidezno božje načrte s človekom ovirajo ali celo preprečujejo. Vendar zna najsvetejši Bog tudi posledice greha obrniti v dobro in tudi kljub grehu doseže svoj namen. On tako vlada svet v svoji neskončni modrosti, da mora tudi zlo služiti njegovim namenom. Za to imamo veliko dokazov v sv. pismu. — Ko je oče Jakob v Egiptu umrl, so se Jožefovi bratje bali, da se bo podkralj Jožef maščeval nad njimi. Pa Jožef jim je rekel: »Ne bojte se! Vi ste sicer hudo namerjali zoper mene, Bog pa je to obrnil na dobro.« (I Mojz 50, 2). Tudi po Jezusovi smrti na križu se je zdelo, da bosta satan in greh zmaga. V resnici pa je bil satan premagan in je bilo človeštvo rešeno grehov in večne smrti.

Skrivnosti greha ne bomo na tem svetu nikdar popolnoma razumeli. Šele na sodnji dan bomo polni začudenja spoznali, kako so zlo, nesreče, bolezni in vse drugo hudo morali služiti božjim namenom. Saj po izvirnem grehu:

Bog vodi človeštvo skozi trpljenje v zveličanje.

»Bog ni naredil smrti in se ne veseli pogina živčih... Brezbožni pa jo vabijo z dejanji in besedami, imajo jo za prijateljico in so vredni, da postane njen delež.« (Modr 1, 13-16).

Trpljenje in smrt sta prišla po grehu na svet. Tudi naši grehi prinašajo trpljenje nad nas in naše bližnje. A s kaznimi, ki nam jih Bog za grehe pošilja, ima on svoj najsvetejši namen, da bi se spreobrnili. Žal, da tega največkrat ne razumemo. Trpljenje je zdravilna kazen, da spoznamo svojo krivdo.

Bog nam pošilja trpljenje, da nas očisti, kakor se zlato očisti v ognju.

Hoče nas utrditi v dobrem. Trpljenje je obenem preizkušnja, da pokažemo tudi takrat svojo vdanost v božjo voljo. S tem postanemo zelo podobni našemu Zveličarju, ki je na Oljski gori molil k Očetu: naj gre ta kelih (trpljenja) od mene, vendar ne moja, ampak tvoja volja se zgodi.

Kdor mora trpeti zaradi tega, ker je kristjan, naj se spomni na Gospodove besede: »Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažljivo govorili. Veselite in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih.« (Mat 5, 11).

Kristus je s svojim trpljenjem in smrtjo zadostil za grehe sveta. Potom trpljenja daje Bog tudi nam priliko s Kristusom zadoščevati za naše in tuje grehe. Ako bomo s Kristusom trpeli, bomo tudi z njim poveljani.

ŽIVLJENJE GOVORI

„Če bom umrla, rada umrjem za Poljsko, pa tudi za Rusijo“

Leta 1957 poleti so na Poljskem komunisti začeli spet hudo gonjo proti katoliški veri. Fanatični valpti brezbožne oblasti so udarili celo v hiše, da bi videli, če starši učijo otroke doma verske resnice. Tako so delali nekdanji plačanci rimskih imperatorjev. Ogleduhi so udarili v stanovanja, če niso tam kristjani.

Pa tudi učitelje, ki bi se upali krščansko vzgajati otroke, so na Poljskem premeščevali, odslovili iz službe ali so jih zaprli.

Nekega dne se mala Ivanka Leszczynski ni vrnila pravočasno domov iz šole. Menili so, da že pride. Toda znočilo se je in Ivanka ni bilo. Kaj neki se je z njo zgodilo? Kje je? Ni se vrnila. Ko so starši pritiskali na brezbožnega učitelja, naj pove, kje je, je izjavil, da jo je kot prepričan komunist dal v državni zavod. Doma jo vzgajajo pač versko. To pa ni prav! Otrok pripada državi in ta je brezverna. Tak mora biti tudi otrok! Tako se je izgovarjal »svobodoljubni« učitelj.

Starši so žalovali. Kdaj spet zagledajo svojo pridno hčerko? Minevali so dolgi meseci, polni bridkosti.

Neke noči januarja 1958, mrzla in ledena je bila ta noč, pride nepričakovano pred hišna vrata mala Ivanka, zavita v strgane cunje. Vsa oslabela. Noge ji kravijo. Oče in mati jo objameta. Ivanka pa bridko joka v njenem naročju. Ušla je iz brezverskega zavoda, ki je v mestu Minsk. Ni mogla več vztrajati v obliči brezbožne propagande. Hrepenela je po

sv. maši, po Jezusu. Pot do doma je bila dolga in težka in trdi zimi. Bežala je preko ledenih poljan mimo mest Stolpce, Mir in Lesna. Z Ivanko so ušle še štiri druge deklice iz zavoda.

Priporočila je pa domačim, naj ne pravijo, da se je vrnila. Sicer bi lahko partija pritiskala na starše in jih preganjala.

»Če bom pa morala umreti nasilne smrti, rada darujem svoje življenje za Poljsko in tudi za Rusijo, da se spreobrne.«

Ni se motila. Ze februarja, bila je mrzla noč, ji je nekdo (odkod je ta nekdo niso dvomili) pred cerkvenimi vrati, kjer je molila, porinil nož v mlado srce.

Droben curek krvi je pordečil beli sneg. Ivanka Leszczynski je umrla kot mučenica, ker je bila zvesta veri in Jezusu Kristusu.

1100 letnica

Prihodnji ponedeljek, 30. januarja, bo preteklo 1100 let, odkar sta prišla v Rim sv. brata Ciril in Metod, naša slovanska apostola, ki sta prinesla s seboj zemeljske ostanke sv. papeža in mučenca Klementa. Našla sta jih na Krimu, kjer sta prej delovala kot apostola.

Priporočajmo jima vedno, zlasti pa ob tej obletnici vse slovanske narode, da ohranijo pravo vero in da se združijo vsi v pravi Kristusovi Cerkvi, za katero sta sv. apostola delala in trpela.

Na zapadu so še naivni ljudje

Italijanski tednik »Carroccio« je objavil pred časom odlomek pisma, ki ga je kardinal Stepinac pisal duhovniku-beguncu v Italiji, ki sta si bila dobra prijatelja. Pismo je bilo pisano iz Krasice.

V veliko tolažbo mi je, da se češčenje Mater božje, ki je bilo že globoko vkošenjeno med našim ljudstvom, vedno toliko bolj širi kolikor večji je satanski pritisk komunizma. Mislim, da v moji župniji ni družine, kjer bi se ne molilo rožnega venca. Poleg tega imamo v naši župniji, kljub tako grenkim dnevom, mnogo duhovniških in redovniških poklicev, da se bolj pokaže vsemogočnost in modrost božja, ki začeta prav tam, kjer se ustavi človek — — —

Bojujemo boj na življenje in smrt, a se boju ne smemo izmakniti, če nočemo izdati Boga — — —

Ze večkrat sem rekel: če bi v peklu skozi vso večnost ne bilo drugega kot to, kar doživljamo danes mi, bi bilo nekaj strašnega in ne bi prenesli. In vendar so na Zapadu še naivni ljudje, ki se igrajo z ognjem in v svoji naivnosti verijejo v možnost sožitja s krvoločnim komunizmom — — —

O umorjenih nočejo niti govoriti. In vendar jih je na tisoče in tisoče. Pa tudi vsakdanje življenje državljanov je neprestano mučeništvo — — —

V neki šoli nedaleč od tu, je učiteljica iz gozda, tako pretepla otroke, ker so hodili h krščanskemu nauku, da so se od bolečin pomočili kar v razredu. — Pretekli teden sta v bližnji župniji učitelj in učiteljica obsula s klofutami fantiča, ker je hodil h krščanskemu nauku v cerkev. In kljub temu je fantič še prišel in ni hotel nič povedati župniku, ko ga je ta vprašal, drugi otroci so vse povedali. Neko ženo so ovadili, da je izjavila, da v nedeljo ne bo delala in ni hotela sušiti sena v nedeljo. Vodja URDA, ki jo je zasliseval je kot obseden kričal nad njo. »Boga ni, Boga ni!« Žena pa mu je odločno in mirno odgovorila: »Če ga za vas ni, zame je.« Obsojena je bila, da moti red in javni mir.

Moj ubogi nečak J. S., ki je bil pred maturo izključen iz gimnazije l. 1954 in takoj poklican k vojakom, je bil zaprt

istega dne, ko je končal vojaški rok, v vojaško ječo. Tam ga je mučil sin P... in zdi se, da bo za vse življenje nezmožen. Fant je bil 2 leti pri vojakih in 5 let v ječi, a ni mogoče izveči iz njega niti besede in je zdaj v norišnici v Vrapčah. Pred nekaj dnevi mu je neki dober tamkajšnji zdravnik dal vedeti, da je tudi za njegovo bolezen zdravilo, a da ga dobijo le vpisani v KP. Ne vem, če je sploh upanje, da bi fant ozdravil, ki je popolnoma nedolžen moral prestati strašno mučenje, samo zato, ker je moj sorodnik. Ostal pa je nezlomljiv, kljub vsemu naporom, da bi ga »prevzgojili«. — — —

Odkar sem tu, je naš dobi župnik dobil opomine in ukaze, da plača vsaj 500-600 tisoč dinarjev taks. Seveda, če bi le namignil, da se bo vpisal v stanovsko društvo (kot CMD) duhovnikov, ki jo je ustanovila in jo vodi URDA (ozna), bi mu izbrisali vse takse, dobil bi državno plačo in bi bil socialno zavarovan. Hvala Bogu, velika večina duhovnikov stoji trdno, ne kloni — — —

Postavil sem Vam pred oči nekaj po-

drobnosti, da ne boste pozabili moliti za nas, ker res ne vem, če bi bil lahko prenašal en sam dan in ne toliko groznih let, če bi ne bilo molitve dobrih duš. Goro je danes človeku, ki zaupa le v lastne moči, ali pa omahne v veri. Ta bo neizbežno podlegel — — —

Kljub temu moramo tudi v teh strašnih dneh moliti za sovražnike in preganjavce. — Nekega dne je prišel kmet, poln križev in ves obupan in je vprašal župnika: »Prečastiti, ali mislite, da bi mi dobi Bog res zameril, če bi ubil ti stega tolovaja. Vi veste vse, kar sem mu naredil dobrega, on pa nas muči noč in dan?« Župnik je moral z vso odločnostjo nastopiti: »Niti misliti ne smete na to. Nasprotno, molite zanj in potrpite. Dobri Bog vas ne bo zapustil.«

Mož je odšel pomirjen in s sklepom, da bo še potrpel. Če bi ne bilo duhovnikov, verjemite mi, vsaj polovico ljudi bi tu že bilo ob pamet. Pri duhovnikih dobi ljudstvo edino tolažbo in mir, posebno s sv. zakramenti — — —

Alojzij Stepinac, nadškof

Blagor ljudstvu, ki mu je Bog Gospod

Pretekli teden smo sedeli v družbi pri radijskem sprejemniku ter poslušali poročilo o ustoličenju novega ameriškega predsednika J. F. Kennedy-ja. V trenutku ko je prevzel tako veliko oblast in čast, je v svojem prvem govoru izjavil, da človečanske pravice državljanov ne izvirajo iz velikodušnosti države, ampak so dar božje roke.

Ob teh besedah je moj prijatelj navdušen vzkliznil: »V svojih 45 letih življenja kaj takega še nisem slišal. Kaj pravzaprav te besede pomenijo?«

Kakor sem pač vedel in znal, sem mu v glavnem skušal dopovedati, da je novi predsednik s to izjavo hotel reči: Bog je popoln gospodar tudi nad vsemi še tako močnimi vladarji sveta. Njemu bodo dajali odgovor za svoje vladanje. Zato mora vsak, ki hoče pošteno vladati, skrb-

no paziti, da nikdar ne daje postav. ktere bi kršile naravno pravo — oziroma božjo postavbo. Pod varstvo naravnega prava in pozitivnih božjih zapovedi pa je Stvarnik postavil vse te naravne pravice, izrecno dane vsakemu človeku.

Prijatelj je z vedno večjim zanimanjem hotel nadalje vedeti, katere so te človekove pravice.

Težko bi bilo vse podrobno naštet, sem mu odvrnil. V glavnem pogostokrat navajajo sledeče: Svoboda mišljenja, svoboda govora in tiska, svoboda vere, svoboda udruževanja in navadno pristavljajo še svobodo pred strahom... To pomeni: četudi po svojem prepričanju drugače misliš, govoriš, veruješ, kakor velevala ideologija vladajoče stranke v državi, se s tem nisi še prav nič pregrešil in te zato nihče ne bi smel kaznovati. Pravico tako ravnati po svoji vesti ti je dal sam Bog.

To so pa zame res nova dogajanja, je nadaljeval prijatelj. Kako popolnoma nasprotno so me učili za časa fašizma. Neštetokrat so me strašili, da sem protidržavni element, ker govorim svoj jezik, ki ni od države uradno priznan, pa čeprav mi je bil po naravi dan od moje rodne matere. V nacističnih taboriščih v Nemčiji so vsa grozodejstva opravičevali s trditvijo, da smo mi pač drugo — manj vredno pleme, ki se ga sme žrtvovati v korist velike nemške države. Ko sem pa bil v komunistični državi oropan vseh svobod, so mi razni propagandisti stalno namigovali, kako bom slabo končal, če bom še zahajal v cerkev. Večen strah, kdaj me bodo proglasili zaradi mojega verskega prepričanja za proti državni element, me je tako prevzel, da se še sedaj ne morem čutiti resnično svobodnega. O, kako velika sreča je to: svoboda pred strahom! Zares srečno ljudstvo, kjer priznavajo tudi vladarji Boga za svojega Gospoda, ki daje in ščiti vsem naravne človeške pravice!

Vsi smo globoko občutili veličino teh resnic in za zaključek sem prijateljeve besede potrdil z božjo besedo: »Blagor ljudstvu, ki mu je Bog Gospod.« (Psalm 143).

Afriški katoliški seminar

Pred par dnevi se je na univerzi Lovanium v Leopoldvillu v Kongu zaključil drugi vseafriški seminar, ki ga je organizirala organizacija katoliškega dijaštva Pax Romana. Prvi seminar te vrste se je vršil leta 1957 v Gani. Na tem drugem seminarju so jasno govorili o ustvarjanju nove katoliške Afrike s pomočjo katoliškega laikata. Govorniki so poudarjali potrebo in možnost biti Afrikanec in katoličan. Govorniki so tudi poudarjali, da je velika naloga katoličanov pri ustvarjanju nove Afrike krščanstvo živeto v vsej njegovi moči in duhu. Samo tako živeto krščanstvo bo moglo odkriti Afriki pravo podobo Kristusovo in prinesiti oznanilo življenja novi Afriki. Nekateri govorniki so poudarjali misel, da se Afrika ne more izogniti zapadni kulturi, toda Afrika se mora varovati pred izključno tehničnem ustvarjanju bodoče Afrike. Pokojni papež Pij XII. se je vedno boril proti misli, da se država more nasloniti samo na tehniko in ne tudi na moralna načela in socialne kreposti, ki so v družbi nujne.

Katoličani Združenih držav Amerike

Ob koncu leta 1960 je narastlo število ameriških katoličanov na 40 milijonov, to je s prirastkom enega milijona na leto, ali 3,4 od sto. Te podatke je objavila »National Catholic Welfare Conference«. Porast protestantov pa računajo na 1,7 od sto. Tudi katoliške šole se vedno bolj uveljavljajo. Danes imajo že 5 milijonov in pol učencev. Zanimivi so tudi podatki letnih spreobrnjenj: 146.000. Med 40 milijoni katoličanov deluje 53.000 duhovnikov, 10.000 redovnikov in 168.000 redovnic.

192 misijonarjev

V katedrali sv. Gala v Sviči je kardinal Agagianian, prefekt »Propaganda Fide«, podelil misijonski križ 192 duhovnikom, bratom laikom, redovnicam in laikom. Veličastno slovesnost so prenašali tudi po televiziji in euroviziji. Po prejemu križa so novi misijonarji prejeli od kardinala Agagianiana mandat, da gredo v poganke dežele oznanjati Kristusov nauk. Podaritev lastnega življenja v ta vzvišeni namen, je bila simbolično poudarjena s podaritvijo prižganega sveč. Misijonski križi pa so bili podarjeni od samega sv. očeta mladim misijonarjem. Med slovesnostjo je pel otroški zbor Afričanov, Indijcev in Čilencev.

Konzistorij

V četrtek, dne 19. januarja od devetih in pol je bil v vatikanski baziliki javni konzistorij, pri katerem je sveti oče izročil kardinalski klobuk štirim novim kardinalom. Po končanem javnem konzistoriju se je vršil še tajni konzistorij. Med novimi kardinali je eden italijanske narodnosti, trije pa iz Severne in Južne Amerike.

Izobčenja

Haitska vlada je nedavno izgnala iz dežele dva škofa. Konzistorijalna kongregacija je razglasila, da v smislu cerkvenega zakonika zadene kazen izobčenja vse tiste, ki so izgon škofov ukazali, in one, ki so pri izgonu sodelovali.

Vesoljnost Cerkve

V cerkvi sv. Andreja della Valle v Rimu se vsako leto obhaja zelo slovesno osmina praznika svetih Treh kraljev. Vsak dan osmine je v cerkvi slovesna sveta maša v drugačnem liturgičnem obredu. Zadnji dan osmine je opravil slovesno sv. mašo v sirsko-antiohijskem obredu kardinal Ignacij Gabriel Tappouni. V cerkvi je nastopilo tudi 100 otrok, ki pripadajo 22 različnim evropskim in izven evropskim narodom, ki so recitali deklamacije in peli božične pesmi v svojih jezikih.

Pariški dijaki molijo za mir

Nad pet tisoč dijakov se je zbralo v pariški baziliki Notre Dame k nočni molitvi. Dijaki so pripadali 40 različnim narodom. V molitev so se priporočili predsedniki Izraela, Madagaskarja, Guatemale, Filipinov, Gabona, Vietnam, Nikaragve, Equadorja in maroški kralj. Pariški kardinal Feltrin je v posebnem pismu dejal zbranim dijakom, da more le molitev prnesti konec medsebojnih bojev, bratski mir in mir v duše ljudi, ki bodo živeli v miru z Bogom. Skoro vsi zbrani dijaki so med sveto mašo prejeli sveto obhajilo.

Sudanski dijaki nočejo kitajske znanosti

Na kitajsko univerzo v Pekingu je bilo sprejetih pet sudanskih dijakov. Stirje pa so se kmalu vrnili v Hartum, ker so spoznali, da Kitajcem ni toliko pri srcu, da bi pomagali do kulture zaostalim narodom, kakor da bi širili svoj komunizem in si na univerzi vzgojili svoje propagandiste. Tudi univerzo »prijateljstva« v Moskvi je že zapustilo več afriških dijakov.

Za zedinjenje kristjanov

Po vsem katoliškem svetu se tudi letos slovesno obhaja svetovna molitvena osmina za zedinjenje vseh kristjanov v eni Kristusovi Cerkvi od 18. do 25. januarja. Posebej slovesno so jo praznovali katoličani severnoameriške prestolice v narodnem Marijinem svetišču v Washingtonu. Uvodno slovesnost je vodil washingtonski nadškof, zaključno pa apostolski delegat msgr. Vagnozzi.

Edinost med kristjani

Zima in srednješolski šport

Zavest odgovornosti

Mnoge bolezni nas tarejo v naših dneh. Najhujša med njimi pa je *needinost*. Vsi ljudje smo po božji zamisli *bratje in sestre* med seboj. Enega vsedobrega Očeta imamo nad sabo in po svoji podobi nas je vse ustvaril, da bi v medsebojni ljubezni razumno in svobodno po njem težili, dokler ne dozorimo do radostnega zedinjenja z njim, ki je Alfa in Omega vseh in vsakega.

Kristjani pa smo povrh tega z milostnim krstom *vzrasli v enega Kristusa* in tvorimo eno živo telo in je on, učlovečeni in za nas križeni Bog, glava temu telesu, mi pa smo udje. In kako naj bo eno telo razdeljeno, če hoče v zdravju živeti in rasti? Ud, ki je odtrgan od telesa, bo prej ali slej omrtnel. Ena trta smo in eno drevo. Mladika in veja, ki je ne napaja sok iste korenike in istega debla, bo danes ali jutri usahnila.

Veliko, usodno *odgovornost* nosimo zato vsi kristjani pred Bogom in pred vsem človeštvom. Kristus je hotel, da smo mi, njegovi posnemovalci, v daljave vidno mesto na gori in luč sveta. Gorje nam, če bomo iz svojega omejenega samoljubja in ugasle slepote razprti med seboj. Kristus se bo moral obrniti od nas in s svojo milostjo rahljati nezorana, pa tudi z ljuljko razdorov nezastrupljena tuja polja.

»Povem vam pa,« nam že govori užalošeni Odrašenik, »da jih bo veliko prišlo od vzhoda in zahoda in bodo sedli za mizo z Abrahamom in Izakom in Jakobom v nebeškem kraljestvu, otroci kraljestva pa bodo vrženi ven v temo; tam bo jok in škripanje z zobmi« (Mt 8, 11-12).

Krivda in klic k rešitvi

Težko je ugotoviti, kdo je kriv razkolov v sveti Cerkvi in v koliko. Gotovo je *glavni podpihovalec razprtij hudič*, veliki zornik vsega, kar je Bogu všečnega. Od hudobca ranjena človeška bit se vzburi v viharju skušnjav in podleže, brž ko svojevoljno zastre pogled v svetli vzor v eno osebo zedinjenje božje in človeške narave učlovečenega Boga — Kristusa.

Do neke mere smo needinosti *krivi vsi*. Zakaj vsak naš prestopel zoper božjo postavo in vsaka naša slabost — kdor je nima, naj prvi zaluča kamen na svojega brata — manjša bratsko ljubezen med nami in seje preklestvo razdora in večja prepada. Ker nismo čisti, ne moremo obsojati kristjanov prejšnjih stoletij. Le z uresnitveno bridkobo se moramo sami vase pogledati ob žalostnem pogledu na razbito posodo, če naj podoba govori o stvarni razdeljenosti skoro že nečetih protestantskih sekt, ki so se razpasle od šestnajstega stoletja do današnjih dni.

Se hujše nas mora boleti *veliki vzhodni razkol*, ki že devet sto let hromi enovito zvrst krščanstva med Vzhodom in Zahodom.

Bolj kot kdaj v našem veku bije plat zvona na vsako krščansko srce: *štiriindvajseta ura je že! Vzdrži se, če resnično veruje v enega Boga*, v enega Kristusa in v eno Cerkve. *Krščanstvo je napadeno od vseh strani* in z njim *človeška osebnost in najvišje duhovne vrednote sveta*, ki so jih v porodnih bolečinah rodila stoletja. *Braniti jih moramo zedinjenji*. Strnjeni okrog *Resnice*, ki je nezmagljiva. Oboroženi z vero, ki gore predstavlja. In z *Upanjem* odeti, ki se ne boji viharjev v noči.

Kaj naj storimo

Kaj nam je dejansko v prvi vrsti treba storiti, da zedinjenje dosežemo z gotovostjo in kmalu?

Zedinjenje vseh kristjanov v eni sveti Kristusovi Cerkvi bo predvsem sad *molitve*. Zakaj le milost, ki jo vsemodrag Bog razliva, če zanjo prosimo, bo mogla znižati gore, ki jih je napuh človeških src izbruhal, in napolniti prepade, ki jih je izkopal stoletna odtujenost, zavist in sovražstvo.

V dneh od 18. do 25. januarja smo že pol stoletja tisoči in milijoni katoličanov, pravoslavljanih in protestantov združeni v molitvi k skupnemu Očetu, da bi storil novi čudež in bi v Kristusu postali spet vsi eno. Naj naša gorečnost vse bolj raste. Novi molitvi se nam naj z vsakim dnem pridružijo. Ali se bo vsedobri Bog naši skupni prošnji mogel upirati, če bo naša molitev iskrena in bo prihajala iz ponižnega srca.

Da, *ponižnost*, to je temeljna lastnost, za katero se moramo po Kristusovem zgledu truditi vsi kristjani, če hočemo biti edini med seboj. Napuh že po svoji naravi ločuje, ponižnost pa združuje. Zapadni in vzhodni kristjani moramo po-

Na sliki vidimo objem pok. nadškofa Aleksandra Jevrejnova s svojim mladim pomočnikom Andrejem Katkovom po njegovem škofovskem posvečenju

nižno priznati svoje napake in ne krivde drug na drugega metati. Krivda razkola je deljena. Ne brskajmo za njo v preteklost, temveč si raje pokažimo, kar imamo skupnega in mislimo na *družno pot v bodočnost*.

Da bomo povezani drug ob drugem mogli potovati skozi zemeljsko dolino solza do srečne večnosti, se moramo najprej *spoznati*. Zato ne smemo drug od drugega bežati, polni sumničev in strahu. Ko bo prvo nezaupanje premagano in se bomo začeli *spoštovati* med seboj, se bodo razdalje krajšale v podvojeni meri in resnična *bratska ljubezen* bo med nami vzbrstela, se vse bolj razcvetela in v trajne sadove zorela.

Bogoslovni učenjaki naj na skupnih srečanjih razpravljajo v vsej iskrenosti med sabo o svojem gledanju na Resnico v Bogu, Kristusu in Cerkvi. *Resnica* je vselej *samo ena in mora družiti*, čeprav se je mnogokrat do nje težko dokopati.

Vprašanje bližnjega ali daljnjega zedinjenja naš mora vse zanimati in vsaj do neke mere moramo problem vsi poznati in pri ostvarjanju rešitve po svoji moči voljno *sodelovati*.

Ker so nam najbližji *slovenski pravoslavni narodi*, nas mora njih zedinjenje najbolj skrbeti in naša krščanska ljubezen mora predvsem nje iskati.

Zato bomo radi sledili klicu našega velikega škofa *Antona Martina Slomška*, ki je že leta 1851 ustanovil *Apostolstvo sv. Cirila in Metoda*, ki bi naj posebno z molitvijo pospeševalo zedinjenje vzhodnih ločenih kristjanov s katoliško Cerkvijo. Kot člani tega združenja, ki je doživelo velik razcvet posebno med Slovenci in na Moravskem, bomo za zedinjenje dnevno molili *očenaši in zdravamarijo* s klicem: *Sv. Devica Marija, prosi za nas! Sv. Ciril in Metod, prosita za nas!*

Prav *slovenska apostola sv. Ciril in Metod*, ki sta naše pradede krščevala in vodila na Kristusove stopinje, s svojim življenjem in delovanjem in tudi s posmrtno častjo *zedinjujeta Vzhod in Zahod*.

Naše največje upanje zedinjenja pa je

presveta *Bogorodica*, ki jo z enako ljubeznijo časti krščanski Vzhod in Zahod in ki je že leta 1917 v *Fatimi* na Zahodu spregovorila o največjem vzhodnem zedinjenem rodu: *Rusija se bo spreobrnila*.

Naj se tolažljiva napoved tudi po našem sodelovanju čimprej izpolni.

Stanko Janežič

FILM

Skrb Cerkve za naše moralno življenje

Večkrat smo že rekli, da poudarjajo filmi čim pogosteje v svoji snovi kot v prizorih čutnost, skepticizem, materializem. To stanje se vedno bolj slabša; lahko rečemo celo, da filmi, čimbolj se tehnično izpopolnjujejo, tembolj padajo na svoji etični ravni. Nesmiseln je izgovor filmskih ustvarjalcev, ki branijo težnjo, češ da mora biti umetnost svobodna, da ne more ta biti nikdar moralno negativna. Vprašamo se: ali smatramo za umetnost prikazovati grobljive življenja surovo in brezobzirno, zatekati se k skrajnemu realizmu in pri tem prezreti vse duhovne in moralne vrednote? Umetnost mora človeka dvigati in ne pahniti v brezno pokvarjenosti in pesimizma.

Zaskrbljena zaradi vedno bolj naraščajočega števila nemoralnih predstav, je Cerkve napovedala, naj bo 15. januar dan dobrega in moralnega filma.

Človek mora v vsakem svojem dejanju slediti vesti. Njegova dolžnost je izogibati se takim prilikam, ki bi ga neizogibno pripeljale do greha. Predvsem je naša pozornost osredotočena na film, ne kot sredstvo, temveč kot pridobitev, ki je namenjena vsem gledalcem. Žal vidimo, da je velika večina današnjih filmov etično negativna, tako v snovi kot v prizorih. Nekateri so primerni le za moralno zrele gledalce, mnogi (preveč!) pa niso priporočljivi za nikogar. In to število

že nekaj let sem je navada, da športni odsek naših slovenskih srednjih šol organizira vsaj en izlet na sneg. Tudi v začetku letošnjega šol. leta nam je g. prof. Kranner, ki je tehnični vodja odseka, obljubil, da nas bo popeljal uživati »belo opojnost«; dodal pa je, da ne bomo samo uživali, ampak da bomo morali tudi pokazati svoje smučarsko znanje. — Obljuba dela dolg, pravi pogovor, in mi na profesorjev dolg nismo pozabili. Komaj smo zvedeli, da je v hribih dovolj snega, in to je bilo še pred božičem, smo kot neizprosnni upniki neprestano spraševali g. profesorja, kdaj bo svoj dolg poravnal. Kar poskočili smo od veselja, ko nam je javil, da bo izlet v nedeljo 22. januarja, in prepočasi so nam tekli dnevi, ki so nas še ločili od izleta. Težko pričakovani dan je končno le prišel in čez 50 dijakov in dijakinj smo se pred cerkvijo na Travniku tlačili v avtobus. Še zadnja kontrola, če manjka kak zaspalec, nato pa hajdi v temno in mrzlo jutro in proti zasneženim goram. Naš cilj so bile Zabnice pod Sv. Višarjami. Komaj se je zdanilo, smo samo stegovali vratove, kje bomo zagledali sneg. Bili smo razočarani, ker ga ni hotelo biti. G. profesor pa se je smejal naši nestrpnosti in nas miril, da ga bomo videli dovolj od Pontebbe naprej. In res je bilo tako. Jasno jutro, zasnežena pokrajina, še bolj pogled na bele gore, ki jim je vstajajoče sonce žarilo vrhove, so nas le še bolj podžigali in zdelo se nam je, da avtobus leze kot polž.

Ko smo se ustavili v Zabnicah, smo kar zijali: ob cesti, na strehah, na levo in desno sam sneg, ki se je iskril v sončnih žarkih, da je kar vid jemalo. Vsi naenkrat smo hoteli skozi vrata, in komaj smo dobili smuči in sani v roke, smo jo kot ovce ubrali za prvimi, ki se je premaknil. Slepili in gluhi za profesorjevo klicanje smo jo rezali kar preko železniških tračnic. G. profesor je moral uporabiti svojo avtoriteto, da nas je spravil k sebi. Nestrpno in zlovoljno smo poslušali njegova navodila in odredbe, in čim je končal in nam pokazal smer smučišča, smo se pognali na vrat na nos v sneg. Zadelo smo res krassen dan! Sonce je gredo z

stalno raste! Kako vplivajo potem ti filmi na gledalca, si je kaj lahko predstavljati. Vse zgrešene ideje in zmotne predstave pridejo posredno vanj s pomočjo neštevilnih tehničnih sredstev. Gledalec je predan na milost in nemilost temu, kar se dogaja na filmskem platnu. V njem se začnejo polagoma majati trdni temelji človeških vrednot.

Razumljivo je, da Cerkev ne more ostati ravnodušna ob tolikem zlu, ki ga filmsko platno posreduje zlasti moralno nezrelemu občinstvu. Kako naj mirno gleda na ogromno uničenje, ki ga lahko povzroči filmska predstava? In ker je danes kino najbolj razširjena zabava in najdostopnejša vsakomur, — koliko ljudi ne hodi v kino? — je dolžnost Cerkve skrbeti, da se njeni otroci moralno oblikujejo, da znajo s kriterijem ločiti dobro od zla, da se znajo odločiti za tisto pot, ki je edino prava, da znajo torej biti oni zmagovalci nad zunanji vplivi, ne pa nasprotno.

Dan moralnega filma nas je vabil, da je vsakdo izmed nas o tem razmišljal.

Mira

jasnega neba, da smo morali že po kratkem času zmetati s sebe vetrne jopiče in druge odvisne jopice. Sneg pa je bil suh in mehek, da nam je padanje bilo pravi užitek. Kot mlada žrebeta smo se podili sem in tja, potem pa smo se unesli in začeli s smotnejšim delom. Niti dve uri še nista potekali in že smo bili lačni kot volki. Da bi nas g. profesor malo zamočil, nas je povabil, da smo pomagali pripraviti proge za smučarske tekme. Vneto smo navijali in spodbujali tekmovalce, ki so se menili med seboj, padali in se pobirali, da bi čimprej prismočali skozi cilj.

Ko smo si založili želodce, smo jo spet mahnili na sneg. Prehitro so nam tekale ure, in bolj se je bližal čas odhoda, bolj smo hoteli izrabiljati še zadnje minute. Skoda, da so pozimi dnevi tako kratki! Nekateri se kar niso mogli ločiti od »dile« in jih je je moral g. profesor skoraj s silo napoditi k avtobusu. Na povratku je v avtobusu še dolgo vladalo smučarsko razpoloženje.

Hvaležni smo g. profesorju, da nas je popeljal na sneg in si želimo, da bi mogli čimprej preživeti še en tak vesolja poln dan.

(Op. ur.: Točne podatke objavimo drugič)

Glas iz Kanalske doline

Volitve občinskega odbora za trbiško občino so izzvale precej razburjenja, kot je pač običajno pri vsakem glasovanju, kjer se križajo mnenja. Vendar se nam zdi, da je to razburjanje brez prave podlage. Predstavniki Rajblja menijo, da niso zadostno zastopani v občinskem svetu in občinskem odboru. Resnica pa je, da imajo v občinskem svetu kar pet mest, to je dobro tretjino, kajti štirje svetniki so iz Rajblja, peti pa je tudi pravzaprav Rajbelčan, kajti dolga desetletja je živel v Rajblju, le sedaj pa kot upokojenec stanuje na Trbižu. Dobro pozna rajbeljske potrebe in težave ter so mu globoko pri srcu. Zato bo mogel brez dvoma v polni meri zastopati Rajbelj v občinskem odboru.

Številno članov občinskega odbora je pač omejeno. Obsega štiri člane in dva namestnika. V njem mora biti zastopana vsa občina in mora biti sestavljen tako, da bo služil pravično splošnim interesom. Pripomnili bi še, da je v občinskem svetu celo glavni kraj naše občine, mesto Trbiž, zastopano samo s tremi predstavniki.

Kar se pa tiče glasov manjšinskih strank bi pa dejali, da dokler pri nas — hvala Bogu — vlada resnična demokracija in glavni njen garant je vprav Demokristjanska stranka, ima pač vsak svobodo, da glasuje kakor hoče. Vsekakor pa ni v občinskem odboru niti enega zastopnika manjšinskih strank; vsi njegovi člani so bili izvoljeni na krščanskodemokratski listi. Tisti, ki so z izidom volitev nezadovoljni, bi morda bolj prav storili, če bi s svojimi sodbami nekoliko počakali in novi občinski odbor ocenili po njegovem delu ter pomagali, da ostane pri nas ohranjena resnična demokracija tudi za naprej in da se bo v naši občini krepil krščanski in demokratski duh medsebojne ljubezni, razumevanja in dobre sosesčine. Zato se povsem pridružujemo lepim izvajanjem rajbeljskega župnijskega lista v tem smislu in upamo, da bodo njegova prizadevanja rodila kaj kmalu dobre sadove.

P. P.

29. januar - nedelja za naš katoliški tisk

Vohun iz Vatikana

Po spisu o. Petra Leonija
prir. Mariza Perat

Cerkve ali »polit-bureau«?

Malo pred mojim odhodom iz novega taborišča dne 24. marca 1955, mi je poštni uradnik izročil 200 rubljev. Nisem vedel, odkod so prišli, ker mi uradnik tega ni hotel povedati, a na vsak način so bili moji. Bilo nas je pet ali šest, ki smo šli na postajo. Dolgo smo čakali, da je končno prišel potniški vlak iz Vorkute. Upali smo, da nas bodo pustili v redni potniški oddelek, a namesto tega so nas tudi tokrat potisnili v že znani »stoplinje«. V Kirovu smo se ustavili približno pol dneva, nakar smo šli naprej do Volge. — V nekdanjem Novgorodu smo se ustavili približno en teden. Stanovali smo po celicah; 3. ali 4. aprila je bila nova selitev. Posadili so nas zapet v »črna vrana« in šli smo dalje. Čez čas smo se zopet ustavili na neki železniški postaji in kmalu

smo se znašli v vozu skupaj z mnogimi drugimi jetniki-zločinci. Tedaj se odprva vrata oddelka in v voz stopi fant, star kakih 13 ali 14 let. Takoj je vsa družba oživela. Stopili smo okrog fanta ter ga vsi hkratu vpraševali: »Odkod si? Zakaj si zaprt?« Povedal nam je, da je obsojen na dve leti zapora zaradi tatvine. Prihajal pa je iz mesta Gorki. Ker sem videl, da ima okrog vratu majhno svetinjico, sem ga vprašal, če veruje v Boga. V odgovor mi je dal v roke zvezek, v katerem sem videl, da so napisane razne molitvice in nekateri odlomki iz evangelija in še kakšna malenkost. Vrnil sem mu zvezek in ga vprašal, če je kaj duhovnikov v mestu. »Malo,« mi je odvrnil, »dva ali trije.« — »Tako, a ljudje jih imajo radi?« — »Ne,« je rekel fant. (Ti duhovniki so bili v službi vlade). »Zakaj?« sem vprašal. Fant je previdno obrnil glavo na vse strani in nato na tiho dejal: »Oni hodijo v usnjenih škornjih.« Fanta smo odslavili in s p. Macijem sva komentirala njegove besede:

»Pater Ivan, ste slišali, kaj misli narod o teh duhovnikih patriarha Aleksija? O-

pomba ni fantova, veste, on jo je slišal med verniki in jo ponavlja.«

»Ravnokar sem mislil na to tako spontano in odkrito izpoved: »Oni hodijo v usnjenih škornjih.« Opazka je naravna; tukaj proletarci hodijo še vsi v obuvalu iz lubja, ki mu pravijo »lapti«; le častniki M.V.D. hodijo v škornjih iz usnja — in pa duhovniki. O, da bi se zadovoljili vsaj s takimi iz gume ali iz katramirane platna, kot jih nosimo mi.«

»Toda veste, da ni povsod tako,« je povzel p. Maci. »Ali se spominjate o tistem duhovniku Petru iz Finske? Prišel je pred nadškofa Aleksija z nepristriznimi nohti. In nadškof ga je pred vsemi okregal zaradi tolike nemarnosti. Duhovnik Peter je pa odgovoril: »Veste, Vaša svetost, jaz ne živim v senci Kremlja in ne dobivam plače od države. Če hočem živeti, moram delati v kolhoz.«

»Pogumen, kaj, tale duhovnik.«

Še veliko drugega mi je p. Maci povedal o tej ruski državni cerkvi, same žalostne stvari o moških, ki so se prodali diktatorskemu režimu.

Ustavili smo se med mesti Potmo in

Gorkim. Bili smo 30. aprila in sem ravno premišljeval, kako naj bi častno proslavil prihodnji Marijin mesec, ko je nenadoma prišel nekdo k meni ter mi dejal, naj se v eni uri pripravim za odhod. Povedal mi je še, da se bom preselil na »boljši« prostor. Bridko sem se nasmehnil, saj sem poznal te »boljše« prostore. Na vsak način sem se pripravil. Toda čez eno uro so mi naznanili: »Leoni, ne boste odpotovali danes, ampak jutri zjutraj. In sicer boste šli naravnost v Moskvo in od tam v Italijo.«

Nisem verjel. Premišljeval sem, kolikokrat so me že opeharili. Kam me bodo peljali? Na kakšen zapuščen kraj, kjer me bodo ubili? Čakal sem.

Drugi dan je res prišel pome častnik. Iz preprostih besed, s katerimi me je vprašal po osebnih podatkih, sem takoj zasluhtil, da bo to pot nekaj posebnega. Častnik me je nadalje vprašal, če vem, da sem svoboden. Nato me je peljal na neko majhno postajo in tam sva stopila na vlak, v zelo skromen voz sicer, toda skupno z drugimi potniki.

(se nadaljuje)

V nedeljo 29. t. m. bo ob 4^h popoldne
v dvorani Brezmadežne na Placuti

KULTURNI VEČER, POSVEČEN KATOLIŠKEMU TISKU

Na sporedu je:

1. *petje doberdobskega zbora;*
2. *predavanje z barvanimi slikami o našem tisku;*
3. *srečolov;*
4. *rajanje po narodnih motivih;*
5. *barvane slike iz domačih in tujih krajev.*

Vabljeni vsi prijatelji katoliškega tiska! — — — — —

Teden za zedinjenje kristjanov

Molitvena osmina za zedinjenje vseh kristjanov je tudi letos naletela med Goričani na lep odziv. Vsako jutro smo imeli v stolnici sv. mašo z liturgičnimi molitvami in lepim premišljevanjem stolniškega vikarja č. g. dr. Humarja in pozneje msgr. Gregorja. Prikazala sta nam vzroke ločitve od rimske Cerkve vzhodnih kristjanov in tudi prizadevanje Cerkve za ponovno združitve.

Nedelja v molitveni osmini je bila še posebno lepa in pomenljiva. Imeli smo v mestu in v štandreški cerkvi veličastno sv. mašo v vzhodnem obredu. V štandrežu je sv. mašo daroval č. g. Kozina, v gorški stolnici pa č. g. Stanko Janežič. Pri obeh mašah je dovršeno lepo pel čudovito lepe obredne molitve moški zbor pod vodstvom prof. Fileja. Posebno lepa je bila v svoji močvirni izvedbi zadnja pesem — prošnja za sv. očeta. Gorška stolnica je bila polna kakor ob največjih praznikih in verniki so kljub mrazu in pozni uri vztrajali do konca svetih obredov, do poljubite križa in razdelitve blagoslovljenega kruha. Zelo velika udeležba je bila tudi v štandrežu, kjer se je prvič v zgodovini štandreške cerkve brala sv. maša v vzhodnem obredu.

V ponedeljek 23. januarja pa smo v okviru kulturnih večerov imeli v Marijinem domu na Placuti lep večer, posvečen vprašanju naših ločenih vzhodnih bratov. Osrednja točka tega večera je bil globoki govor č. g. dr. Stanka Janežiča, ki nam je prikazal verski, politični in etniški položaj časa ločitve vzhodne cerkve od zapadne ter željo zlasti preprostega ljudstva po ponovni združitvi. Nemogoče je, da bi narod, ki tako ljubi Mater božjo, Bogorodico, bil ločen od rimske Cerkve, kateri je prav tako Ona Mati. Sledile so recitacije Ljubke Sorlijeve in Stanka Janežiča, katere sta lepo podala član SKPD in mlada dijakinja iz liceja. Moški zbor pa nam je pod vodstvom prof. M. Fileja ponovil iz bogatega obreda pesni vzhodne maše Blagor, Sanctus, Oče naš in Na mnoga leta. Obilno občinstvo je z globokim razumevanjem sledilo dovršenemu izvajanju staroslovanskih bogoslužnih pesmi, ki izražajo vso bogastvo in milino ruske duše.

Hvaležni smo vsem, ki so nam pripravili ta lep večer, ki je v svetovni molitveni osmini izvenel kot topla molitev in prošnja, da bi naš mali slovenski narod, na prehodu Vzhoda in Zapada, služil kot most zблиžanja in sprave med obema.

Pritisnila je zima

Skoro smo upali, da bo letos zima pozabila na sončno Gorico, a neprestanemu deževju zadnjih mesecev in prijetno toplim božičnim praznikom je sedaj sledil prvi mrzli val. Na oknih so se prikazale ledene rože, znanilke starke zime. Živo srebro je padlo kar na 8 stopinj pod ničlo in v nekaterih mestnih predelih celo na 9. Marsikje so se pokazale prve posledice mraza z zamrznjenjem vodnih cevi, ki so bile preveč izpostavljene mrazu.

O še nižjih temperaturah poročajo iz Benečije in Kanalske doline, kjer je toploter padel na 18 stopinj pod ničlo.

Val mraza, kakršnega ne pomnijo že 20 let, je zajel vso severno Italijo. V Gornjem Poadižju so ponekod zabeležili 30 stopinj pod ničlo. Na ligurski obali je mraz poškodoval sadno drevje in zlasti oljke, ki mraza ne prenesejo.

Zaključena stavka

v kartonažni tovarni pri Rupij

Dne 19. januarja se je uspešno zaključila osemnedevna kompaktna stavka delavcev kartonažne tovarne pri Rupij, s sporazumom, ki ga je vodstvo tovarne podpisalo na uradu za delo v Gorici. Spora-

zum obsega naslednje točke: 1. izplačilo zneskov uslužbencev za izboljšanja, katera predvideva vsedrjavna pogodba od 24. okt. 1960, ter izplačilo trinajste plače; 2. vodstvo tovarne se je obvezalo, da bo izplačalo svojim uslužbencem do 23. ali 24. vsaki mesec 90 procentno plačo, ostalo pa vsaj do 10. naslednjega meseca.

Volitve delegatov za obrtniško bolniško blagajno

Dne 5. februarja bodo volitve obrtniških delegatov za pokrajinsko bolniško blagajno. Na sedežu pokrajinske bolniške blagajne so na vpogled imena lastnikov obrtniških podjetij, ki imajo volilno pravico pri volitvah delegatov v obrtniško bolniško blagajno.

Isti dan bodo na istih sedežih tudi volitve pokrajinskega odbora obrtnikov. Za te volitve sta bili predloženi dve kandidadni listi, prva od zveze gorških, druga pa od zveze tržiških obrtnikov. Na vsaki listi je po šest kandidatov. Volilno pravico imajo le tisti obrtniki, ki so bili vpisani v pokrajinski zvezi obrtnikov do 28. nov. 1960. Izvolili bodo devet odbornikov, katerim bo pomagalo pri reševanju obrtniških problemov še 18 drugih članov.

Preureditev pomorskih prevozov

Po tehničnem sestanku KD, na katerem so obravnavali zakonski osnutek o preureditvi pomorskih prevozov, je tajništvo KD navezalo stike s pokrajinskim tajništvom KD v Benetkah, da bi skupno nastopili za zaščito jadranskih interesov. Krščanska demokracija bo spet preučila ta problem, nakar se bodo zbrali v Benetkah zastopniki vseh jadranskih pristanišč, da ukrepanje potrebuje. Sestanek bo sredi februarja.

Poročilo meščanom

V vrsti sestankov, ki jih bo imel župan z meščani, bodo pregledali občinsko dejavnost od leta 1958 do danes. Prvo od takih srečanj bo na Opčinah, kjer je veliko krajevnih problemov. V krogih blizu večinske stranke opozarjajo na pomembnost teh srečanj predvsem kar zadeva približanje uprave potrebam prebivalstva. Proti demokratske stranke so zaskrbljene zaradi te pobude, kajti v tem vidijo nevarnost, da se ne bi zaupni odnosi meščanov do večinske stranke še povečali.

Sestanek tržaške in slovenske trgovinske zbornice

Dne 20. in 21. januarja so se v Ljubljani sestali predstavniki tržaške in slovenske trgovinske zbornice. Predsednik tržaške zbornice dr. Caidassi je izjavil, da so razgovori potekali v zelo pristranskem prijateljskem ozračju. Razpravljali so o vseh vprašanih, ki se tičejo obeh področij. Analizirali so vprašanje blagovnega prometa v okviru tržaškega regionalnega sporazuma, zlasti se izmenjavajo tipičnih proizvodov obmejnih področij. V drugi točki sporeda so obravnavali vprašanje turizma. Obe zbornici sta poverili posebnim strokovnim organom nalogo, da izdelajo načrt za ureditev cestnega omrežja, izmenjavo električnega toka in razširitev področja obmejnih prehodov. Tretja točka se nanaša na reševanje tekočih gospodarskih vprašanj. V zaključni točki so ugotovili potrebo po čim tesnejšem sodelovanju in večkratnem sestajanju predstavnikov obeh zbornic.

Glede razširitve obmejnih področij so

Slovenske šole za zimsko pomoč

Na petem seznamu gorške nabiralne akcije za letošnje zimsko pomoč so imenovane tudi gorške slovenske šole in njihovo učno osebje. Didaktično ravnanje v Gorici je darovalo 11.600 lir, ravnateljstvo v Doberdolu 4.600 lir, dijaki slov. srednje šole v Gorici 4.960 lir, profesorji 11.350 lir, učenci strokovne šole 5.920 lir, njihovi profesorji 7.840 lir.

Med prvimi seznammi darovalcev je tudi slovenska gimnazija-licej in učiteljske skupnim zneskom 18.950 lir.

Rupa

Preteklo nedeljo se je zbralo v naši lično okrašen cerkvi lepo število duhovnikov in ljubiteljev glasbe. Blagoslovili so novi 20-registrski harmonij, ki smo si ga Rupenci sami kupili z večletnim nabiranjem prostovoljnih prispevkov. Mesec za mesecem je domači organist trkal na vrata in na radodarna srca in bo še trkal, dokler ne bo harmonij izplačan.

Ob 3^h popoldne je štandreški župnik in dekan č. g. Jože Zorž v spremstvu č. g. Spacapana, župnika v Podgori, in štanta, župnika iz Jamelj, pristopil k oltarju in v izbranih besedah orisal navzočim pomen glasbe v cerkveni liturgiji. Kakor obstoji glasba v harmoniji in v ubranih akordih, tako ubrano in harmonično mora zveneti notranje življenje slehernega kristjana. Ko je dekan odmolil obredne molitve in blagoslovil harmonij, so s kora zadoneli prvi akordi izpod stov domačega organista Nika Pavličiča. Sledil je pevski koncert domačega mešana in moškega zbora, ki ga je ta dan vodil neutrudni mojster prof. Mirko Filej iz Gorice. Vse pesmi na sporedu so bile podane s tisto osvajačo mehko, ki jo zna izvesti iz zbora umetniška občutljivost znanega dirigenta. Vsepriljubljeni g. Breclj, župnik iz Doberdola, pa je poskrbel, da je vjel na film najlepše trenutke, ki naj pričajo našim otrokom, kako so njih očetje znali skrbeti in se žrtvovati za duhovni podvig domače vasi.

Z zahvalno pesmijo in slovesnim blagoslovom smo se zahvalili Bogu za naše nepopisno veselje nad novim instrumentom in ga prosili, naj nam vsem da v vsakdanjem življenju toliko dobrot, da bi še dalje z njimi pospeševali lepoto in sijaj njegove hiše.

predlagali, naj bi se področja obmejnege pasa razširila do Gorskega Kotora, Ljubljane in Bleda na jugoslovanski strani, ter do Vidma in Benetk na italijanski. Razpravljali so tudi o povečanju števila prehodov ter podaljšanju roka za bivanje na sosednem področju.

V Marijinem domu, ulica Risorta 3
bosta v nedeljo 29. t. m. 2 veseligr:

Izgubljeni nečak - dvodejanka
igrajó skavti

Prehitro veselje - enodejanka
igrajó dečkiški krožek

Začetek ob 17.30 — Vabljeni!

Novi doktor

Pretekli četrtek je na papeškem vzhodnem zavodu promoviral za doktorja teologije č. g. Angel Kosmač iz tržaške škofije. Zagovarjal je tezo o meništvu v srednjeveškem srbskem pravu.

Novemu doktorju tudi naše čestitke.

Nova dejavnost industrijskega pristanišča

V žavelskem industrijskem pristanišču bodo začele delovati še dve pomembni podjetji. Podjetje za predelavo eksotičnega lesa CILE je že pričelo z gradnjo obsežnega industrijskega obrata, ki ga bo dokončali do konca leta. Po še nepotrjenih vesteh bodo v žavelskem pristanišču v najbližji bodočnosti začeli z gradnjo velike papirnice, ki naj bi jo zgradili z avstrijsko-švicarskim kapitalom. Zgradila jo bo ista družba, ki ima že svojo papirnico pri Timavi. Obe podjetji bosta svoje proizvodnje usmerila predvsem na domača tržišča.

Smrt pod streli

Pretekli ponedeljek zvečer so jugoslovanski obmejni stražniki ubili na meji pri Plavjah Ivana Pečariča, stanujočega v Trstu, po rodu iz Pobegov v Istri. Pečarič se je pečal s tihotapstvom in tudi tisti večer je hotel ilegalno prekoračiti mejo, misleč da ga bo silna burja ščitila. A obmejna straža ga je zasledila in ustrelila, potem ko se je tudi sam branil s sa-

BARKOVLJANSKA MLADINA

priredi v soboto 4. februarja ob 18.30
in v nedeljo 5. februarja ob 16.30
v novi dvorani blizu cerkve
v Barkovljah (tramvaj št. 6)
kriminalno šaloigro v treh dejanjih

ODVETNICA

mokresno brzostrelko, ki jo je skrival pod plaščem. Obmejni stražniki so ga nato prenesli na pokopališče v Plavjah in ga tam pokopali. Le slučajno je žena zvedela za njegovo smrt, ko ga je doma pogrešala in povsod iskala. Pečarič se je stalno pečal s tihotapstvom in spravljanjem ljudi čez mejo. Lansko leto je med spopadom na meji nevarno ranil jugoslovanskega miličnika Sušmelja.

Pečaričeva žena zahteva sedaj od jugoslovanske oblasti, da ji vrnejo možovo truplo.

Smrt zaslužne učiteljice

V Trstu je 19. januarja umrla Ida Posseg vd. Perhauc, učiteljica v poklju. Bila je narodno zavedna, pobožna in radodarna. Bila je tudi zvesta naročnica KG.

Boršt

Naša župnija šteje le 4 vasi. Ker so tri od teh zelo izpostavljene burji, se tudi novice, ki se tičejo Borštanov, naglo razgube.

Prejšnji torek (17. jan.) smo s farnim opasilom lepo proslavili sv. Antona Puščavnika. Cerkev je bila še bolj številno obiskana kot za božične praznike. Seveda so k temu pripomogli številni romarji iz okoliških župnij in iz Trsta. Ob 10.30 je bila slovesna maša z asistenco; maševal je naš stari znanec msgr. Omersa od Sv. Jakoba. Blagoslov popoldne ob 3^h je imel stolni prošt msgr. Salvadori, govoril pa je kanonik dr. Škerl. Tako domači g. župnik pri slovesni maši kot dr. Škerl pri popoldanski pobožnosti sta v svojih govorih naglasila, kako sv. Anton nam modernim ljudem oznanja zlasti 2 kreposti: ljubezen do duhovne zbranosti in pogumno izpoved svojega verskega prepričanja. Cerkevno slovesnost je zelo poudarilo lepo petje cerkvenega zbora, ki ga vodi g. D. Petaros.

To cerkevno stran našega farnega praznika naglašamo toliko bolj, ker je neki slovenski list prikazal naše opasilo, razen ko omenja kulturno prireditev, kot eno samo požrtijo in popivanje. Taki nizkotni materialisti pa Borštani res nismo in odklanjam tako poniževanje.

H koncu še 3 drobne: za letošnje božične praznike smo imeli pred župno cerkvijo prižgano okrog 5 m visoko rastočo smreko v raznobarnih lučkah, kar je naše božično razpoloženje zelo povzdignilo. — Pri č. sestrah bo v obnovljeni dvorani v nekaj dneh končan nov gledališki oder. Ze naprej se veselimo lepih prireditev in tudi kakega kulturnega večera. Med prvimi bodo nastopili slov. katol. skavti. — V ponedeljek 23. t. m. smo imeli za pok. župnikom msgr. Malalanom slovesno mašo zadušnico. Za njegov nagrobni spomenik zbirka lepo napreduje.

Pasternakova sodelavka v rokah policije

Moskovski radio je sporočil, da je Pasternakova sodelavka in prijateljica Olga Ivinskaya padla v roke policije in bila obsojena. Baje je po hudem mučenju priznala svojo krivdo, da si je prilastila ves denar, ki so ga iz tujine pošiljali razni založniki za objavo in avtorske pravice Pasternakove knjige »Doktor Živago«. Sodna oblast jo je obtožila »kriminalnega sodelovanja« s tujimi državljani in prilastitve 800 tisoč rubljev (560 milijonov lir), namenjenih pisatelju Pasternaku. Policija je aretirala tudi Ivinskayev hčerko, dijakinjo moskovskega literarnega inštituta, ki je materi pri tem poslu pomagala. Olga Ivinskayeva je bila že za časa Stalina aretirana in obsojena na štiri leta prisilnega dela. Po Stalinovi smrti so jo oprostili, vendar je bila stalno pod nadzorstvom, zato se zdi skoro neverjetno, kako je mogla priti do tolikega denarja.

ZAHVALA

V petek 20. januarja nas je zapustila naša ljubljena mama

Terezija Merlak

K zadnjemu počitku smo jo spremili v ponedeljek 23. januarja. Vsem, ki so nam v dneh žalosti stali ob strani, se iz srca zahvaljujemo. Mamu toplo priporočamo v molitev.

Trst, 25. I. 1961.

Otroci:

FRANC, MILKA, ALBINA, RUDI

Radio Trst A

Teden od 29. januarja do 4. februarja

Nedelja: 9.30 Slovenske narodne pesmi. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 11.30 Oddaja za najmlajše: »Petpeti«. Igrajo člani Radijskega odra. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, kaj... Kronika tedna v Trstu. — 14.45 Pojeta Dana Filipič in Franc Koren ob spremljavi Avenikovega kvinteta. — 17.00 Tržaški obiski: (3) »Nabrežina«. — 19.15 Operetna fantazija. — 21.00 Iz zakladnice slovenskih narodnih pesmi.

Ponedeljek: 18.00 Italijanshina po radiu: Sedma lekcija. — 18.30 Baročna glasba. — 19.00 Znanost in tehnika: »Bionika, nova znanstvena veja«.

Torek: 18.00 Radijska univerza: (17) »Produktivnost rastlinskega izparevanja«. — 18.30 Dve simfonični pesnitvi: Sibelius: Finska, opus 26, št. 7 in Rahmaninov: Otok mrtvih, opus 29. — 19.00 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — **Sreda:** 18.00 Slovenshina za Slovence. Četrta oddaja. — 18.30 Liki in značaji iz opernih del: (5) »Sigfrid«. — 19.00 Zdravstvena oddaja. — 20.30 »Zaljubljena violina«, radijska komedija. Igrajo člani R.O. — 22.00 Stravinsky: »Kralj Ojdip«.

Četrtek: 18.00 Radijska univerza: (5) »Bencin in kloroform«. — 19.00 Širina obzorja: (3) »Voda«. — 20.30 Simfonični koncert orkestra Tržaške filharmonije.

Petek: 18.00 Italijanshina po radiu: Osmo lekcija. — 19.00 Sola in vzgoja: »Lik pravega vzgojitelja«. — 21.00 Gospodarstvo in delo. — 21.20 Koncert operne glasbe. — 22.00 Obletnica tedna: »Amerika na pragu državljanske vojne: ustanovitve Konfederacije ameriških držav«. — 22.15 Srečanja s slavnimi glasbeniki: (3) »Arthur Rubinstein«.

Sobota: 15.30 »Trije smehljaji nadangel« Mihaela, po povesti Leva Nikolajeviča Tolstoj. — 18.00 Radijska univerza: Razvoj Evrope - »Doba liberalizma«. — 18.30 Brahms: Rapsodija za alt, opus 53. — 19.00 Pomenek s poslušalkami. — 20.40 Zbor »Slava Klavara«. — 21.00 »V hribih«, radijska igra. Igrajo člani R. O.

OBVESTILA

RODITELJSKI SESTANEK. Ravnateljstvo Nižje srednje šole v Gorici vljudno vabi vse starše, ki imajo svoje otroke na tej šoli, da pridejo na roditeljski sestanek, ki bo v **nedeljo 29. jan. ob 10.30** v prostorih šole v ul. Randaccio. Na tem sestanku bodo profesorji obširno poročali o uspehu, ki ga je vsak dijak dosegel v prvem tromesečju tega leta.

DAROVI

Za Slov. Vincencijevo konferenco v Trstu, ul. Trento, 2: M. B. 5.000; I. H. 1.000; N. N. 1.000 lir. — Bog plačaj!

Za Mladinski dom v ul. Scorcola, 26: J. B. 1.000; A. C. 1.000; N. N. 5.000; N. N. 5.000; razni 17.200 lir.

Za Katoliški dom: Saveri Ivana 600; Komic Viktorija 1.000; N. N. 5.000; F. A. in F. 10.000; Rutar Marija 5.000; Pavlin Uršula in Angela 5.000; N. N. 3.000; N. N. 10.000; Polak Johann 1.430; Tretji red po p. Fidelisu 50.000; Skert Stefan, Trbiž 500; Virgilij Bratina, Tržič 5.000; Busoni Pina, Firenze 2.000; K. M., Bologna 3.000; Černuta Franc, Rajbelj 1.000; Cuder Tomaž, Rajbelj 1.000; Kuk Andrej, Rajbelj 500; Mervic Olga, Napoli 3.000; č. g. Pintar Janez, Bocen 1.000; pok. č. g. Matej Wilfan, Bocen 2.000; č. g. Bitnar Paulinus, Bocen 1.500; Mušica Ladi, Casale 2.000; Tomšič Andrej, Bocen 1.000; Lazar Feliks, Milan 1.600; Cuccagna Marija, Tirrenia 5.000; Hlede Jožef, Podgora 500; dr. Belej Janez, Rim 2.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici